

	A csoport		B csoport		D csoport		E csoport	
oktató	Dávid Ágnes		Várnagy Katalin		Nagy Zoltán		Sebestyén Annamária	
szak	biomérnök		biomérnök, vegyésszámérnök (tanár)		kémia (tanár)		vegyésszámérnök, kémia, (tanár)	
Tájékoztató: szeptember 8. (kedd), 18.00 óra, F015-016 tanterem								
Felzárkóztató								
	hétfő 16-18 K/6	csütörtök 10-12 D302	hétfő 12-14 D404	csütörtök 8-10 E213	kedd 8-10 E213	csütörtök 10-12 E213	kedd 8-10 D302	csütörtök 16-18 D302
1-2. szem.	09.14.	09.17.	09.14.	09.17.	09.15.	09.17.	09.15.	09.17.
3-4. szem.	09.21.	09.24.	09.21.	09.24.	09.22.	09.24.	09.22.	09.24.
5-6. szem.	09.28.	10.01.	09.28.	10.01.	09.29.	10.01.	09.29.	10.01.
7-8. szem.	10.05.	10.08.	10.05.	10.08.	10.06.	10.08.	10.06.	10.08.
9-10. szem.	10.12.	10.15.	10.12.	10.15.	10.12.	10.15.	10.12.	10.15.
11. szem. Szakmai napok	10.19.		10.19.		10.20.		10.20.	
12-13. szem.	10.26.	10.29.	10.26.	10.29.	10.27.	10.29.	10.27.	10.29.
zárthelyi (felzárkóztató), 11.03. (kedd), 19.00-21.00, F015-016								
Általános kémia szeminárium								
1-2. szem.	11.02.	11.05.	11.02.	11.05.	11.03.	11.05.	11.03.	11.05.
3-4. szem.	11.09.	11.12.	11.09.	11.12.	11.10.	11.12.	11.10.	11.12.
5-6. szem.	11.16.	11.19.	11.16.	11.19.	11.17.	11.19.	11.17.	11.19.
I. zárthelyi dolgozat: november 24. 19.00-21.00, F015-016								
7-8. szem.	11.23.	11.26.	11.23.	11.26.	11.24.	11.26.	11.24.	11.26.
9-10. szem.	11.30.	12.03.	11.30.	12.03.	12.01.	12.03.	12.01.	12.03.
11-12. szem.	12.07.	12.10.	12.07.	12.10.	12.08.	12.10.	12.08.	12.10.
II. zárthelyi dolgozat: december 15. 19.00-21.00, F015-016								

	F csoport	G csoport	H csoport	I csoport	J csoport
oktató	Várnagy Katalin / Raics Mária	Rácz Dávid	Homolya Ágnes	Nagy Zoltán	Lakatos Csilla
szak	kémia, vm, bm (ismétlők)	biomérnök, vegyész-mérnök	kémia	vegyész-mérnök biomérnök kémia	vegyész-mérnök kémia
Tájékoztató: 09.08. (kedd), 18.00 óra, F015-016 tanterem					
Általános kémia szeminárium					
	csütörtök 12-14 D404	kedd 8-10 D404	szerda 10-12 D302	szerda 14-16 E213	péntek 10-12 K/6
1. szem.	09.17.	09.15.	09.15.	09.16.	09.18.
2. szem.	09.24.	09.22.	09.22.	09.23.	09.25.
3. szem.	10.01.	09.29.	09.29.	09.30.	10.02.
4. szem.	10.08.	10.06.	10.06.	10.07.	10.09.
5. szem.	10.15.	10.13.	10.13.	10.14.	10.16.
6. szem.	10.29.	10.27.	10.27.	10.28.	10.30.
I. zárthelyi dolgozat: november 10. 19.00-21.00, F015-016					
7. szem.	11.05.	11.03.	11.03.	11.04.	11.06.
8. szem.	11.12.	11.10.	11.10.	11.11.	11.13.
9. szem.	11.19.	11.17.	11.17.	11.18.	11.20.
10. szem.	11.26.	11.24.	11.24.	11.25.	11.27.
11. szem.	12.03.	12.01.	12.01.	12.02.	12.04.
12. szem.	12.10.	12.08.	12.08.	12.09.	12.11.
II. zárthelyi dolgozat: december 15. 19.00-21.00, F015-016					

**ÁLTALÁNOS KÉMIA SZEMINÁRIUM (TKBG0101) I. ÉVES KÉMIA,
VEGYÉSZMÉRNÖK ÉS BIOMÉRNÖK BSC SZAKOS HALLGATÓK SZÁMÁRA
(2015/16. I. félév)**

Az általános kémia szemináriumot **heti 2 órában** hirdetjük meg. A szemináriumon az alapvető kémiai számítási módszerekkel ismerkednek meg a hallgatók a sztöchiometriai, koncentráció- és pH-számolás témakörében.

A szemináriumok látogatása **kötelező, háromnál többszöri** hiányzás esetén a kurzust nem tekintjük teljesítettnek („aláírás megtagadva” kerül a Neptunba). Különösen azoknak, akik a középiskolában nem, vagy csak alig foglalkoztak kémiai számítással, **a szemináriumon való részvétel nem elegendő** ahhoz, hogy a gyakorlati jegyet megszerezzék. A szeminárium két órája ugyanis csak egy-egy típusfeladat megoldására, illetve a feladatok megoldása során felmerülő kérdések megbeszélésére ad lehetőséget, de a feladatok megoldásának begyakorlását nem teszi lehetővé. Így - különösen a fent említett hallgatók esetében - csak a **megfelelő mennyiségű otthoni gyakorlás** eredményezheti a zárthelyik sikeres teljesítését.

A gyakorláshoz **ajánlott irodalom:**

1. Farkas E., Fábrián I., Kiss T., Posta J., Tóth I., Várnagy K: Általános és analitikai kémiai példatár (Fgy.)
2. Villányi Attila: Ötösöm lesz kémiából (VA)

A szeminárium **gyakorlati jeggyel** zárul, amelyet két **kötelezően megírandó** nagy zárthelyi dolgozat eredménye határoz meg. A zárthelyi dolgozatok írására az egész évfolyamnak **azonos időpontban, az F015 és F008 tantermekben** kerül sor az alábbi rendben:

1. zárthelyi dolgozat:

F-J csoport 2015. november 10. (kedd) 19.00-21.00, F015 tanterem

A-E csoport 2015. november 24. (kedd) 19.00-21.00, F015 tanterem

tematikája: Számítási feladatok a sztöchiometria, koncentrációszámolás témakörében. Reakcióegyenletek rendezése, számítások reakcióegyenletek alapján (1-6. heti szeminárium anyaga).

2. zárthelyi dolgozat:

A-J csoport 2015. dec. 15. (kedd) 19.00-21.00, F015 és F008 tanterem

tematikája: Számítási feladatok a keverékek összetételének meghatározása, gáztörvények és pH-számolás témakörében (7-12. heti szeminárium anyaga).

A zárthelyi dolgozatok értékelése:

Mindkét zárthelyi dolgozatban az elérhető **maximális** pontszám: **60 pont**

Mindkét zárthelyi dolgozatban **minimálisan 12 pontot** el kell érni ahhoz, hogy a gyakorlati jegy megszerezhető legyen.

Plusz pontok

A félév során a szemináriumi munkával és a szemináriumon kiadott feladatok megoldásával, „plusz pontokat” lehet szerezni, maximálisan **10 pontot**, amit a szeminárium vezetője állapít meg.

A gyakorlati jegyet a **dolgozatok pontszámainak** és **plusz pontoknak** az összege határozza meg (feltéve, hogy mindkét dolgozat pontszáma legalább 12 pont) az alábbi módon:

Összpontszám:	60 – 74,5 pont	elégéses (2)
	75 - 89,5 pont	közepes (3)
	90 - 104,5 pont	jó (4)
	105 –	jeles (5)

(A maximálisan elérhető pontszám: 130 pont.)

Aki valamelyik zárthelyi dolgozatában nem éri el a minimális 12 pontot, vagy a dolgozatok összpontszáma nem éri el a 60 pontot, **elégtelen (1)** gyakorlati jegyet kap. Az elégtelen gyakorlati jegy vizsgaidőszakban javítható, a szeminárium teljes anyagából írt „minimum” zárthelyi dolgozattal. A javító zárthelyivel legfeljebb elégéses eredmény érhető el, ehhez az összpontszám legalább **60 %**-ának elérése szükséges.

Nem kap aláírást a hallgató:

- ha háromnál több alkalommal hiányzik a szemináriumokról
- ha a valamelyik nagyzárthelyi dolgozatot nem írja meg

Tematika

1. szeminárium: *Sztöchiometriai számítások*

Vegyjel, képlet, relatív- és moláris atomtömeg, molekulatömeg fogalma, számítása. Anyagmennyiség fogalma, az Avogadro állandó jelentése, alkalmazásuk sztöchiometriai feladatok megoldásában. Moláris térfogat fogalma, alkalmazása sztöchiometriai feladatok megoldásában. Az értékes jegy fogalma és alkalmazása a számítási eredmények megadásában. Tapasztalati képlet, molekulaképlet fogalma. Vegyületek százalékos összetétele. Képlet meghatározás tömegszázalékos összetétel alapján

2. szeminárium: *Koncentrációs számítások*

Az oldatok, elegyek, oldott anyag, oldószer, komponens fogalmának átisméltése, elmélyítése. Az oldatok, elegyek összetételének megadási lehetőségei. A legfontosabb koncentrációegységek (anyagmennyiség-koncentráció (molaritás), molalitás, tömegkoncentráció) fogalma, jelentése, alkalmazásuk a koncentrációs számítási feladatok megoldásában. Az oldatok tömegszázalékos összetételének megadása, alkalmazása koncentrációs számítási feladatok megoldásában. Sűrűség fogalma, alkalmazása koncentrációs számítási feladatok megoldásában. Koncentrációegységek átszámítása.

3. szeminárium: *Oldatkészítéssel kapcsolatos számítások*

Szilárd anyagból oldással történő oldatkészítéssel kapcsolatos számítások. Tömény oldatból hígítással történő oldatkészítéssel kapcsolatos számítások. A kétféle oldatkészítéssel kapcsolatos számítások jelentősége, fontossága a laboratóriumi gyakorlatban. Oldatok keverése.

4. szeminárium: *Oldhatósággal, kristályosítással kapcsolatos számítások*

Oldhatóság, telített, telítetlen oldat fogalma. Telített oldatok készítésével kapcsolatos számítások. Kristályvízmentes és kristályvizes sók kristályosításával kapcsolatos számítások. A kristályosítással kapcsolatos számítások jelentősége, fontossága a gyakorlati munkában szennyezett anyagok átkristályosításával, tisztításával kapcsolatban.

5. szeminárium: *Reakcióegyenletek.*

Egyszerű (elsősorban nem redoxi) reakcióegyenletek felírása, rendezése. Sztöchiometriai feladatok megoldása reakcióegyenletek alapján. A reaktánsok és a termékek tömegével, térfogatával kapcsolatos számítások. A reakcióegyenletek alapján történő számítások gyakorlati felhasználásának lehetősége keverékek, elegyek összetételének meghatározásában. A gyakorlati étellel kapcsolatos számítások, kitermelés, veszteség fogalma, figyelembe vétele a számítások során.

6. szeminárium: *Oxidációs szám, redoxireakciók rendezése*

Oxidáció, redukció, oxidációs szám fogalma, az oxidációszámok változása. Egyszerű- és összetett ionok, elemek, semleges vegyületek atomjai oxidációs számának meghatározása. Redoxireakciók rendezése oxidációszám-változás alapján. A reakcióegyenletek rendezésének jelentősége a kémia minden területén, alkalmazásuk a szervetlen és szerves kémiában. Redoxireakció-egyenletek alapján történő számítások. Összetett feladatokban annak felismerése, hogy milyen eddig megtanult fogalmak, összefüggések felhasználásával, alkalmazásával lehet a feladatot megoldani.

2015. november 10. (kedd) (F-J csoport), illetve november 24. (kedd), (A-E csoport)

I. ZÁRTHELYI

Számítási feladatok a sztöchiometria, koncentrációs számolás témakörében. Reakcióegyenletek rendezése, számítások reakcióegyenletek alapján (1-6. heti szeminárium anyaga).

7. szeminárium: Szilárd keverékek, folyadék- és gázelegyek összetételének meghatározása

Átlagos moláris tömeg fogalma, meghatározása szilárd keverékekben, folyadék- és gázelegyekben. Szilárd keverékek, folyadék- és gázelegyek összetételének meghatározása átlagos moláris tömeg alapján. Szilárd keverékek, folyadék- és gázelegyek összetételének meghatározása a komponensek reakciói alapján.

8. szeminárium: Sav-bázis titrálással kapcsolatos számítások

Oldatok hígításával kapcsolatos számítások. Sav-bázis titrálások elvi alapjai, oldatok koncentrációjának meghatározása titrálási eredmények alapján. A sav-bázis titrálások felhasználásának lehetőségei egyéb meghatározásokban: moláris tömeg, tisztaság, savak, bázisok értékűségének megadása.

9. szeminárium: Gáztörvények

Az általános gáztörvény és alkalmazása sztöchiometriai számításokban. A sztöchiometriai- és koncentrációs számítással, gáztörvényekkel kapcsolatos összefüggések alkalmazása a keverékekkel kapcsolatos feladatok megoldása során.

Erős savak és bázisok pH-ja

Savak, bázisok, kémhatás, pH, pOH, vízionszorzat fogalma. Egyértékű erős savak és bázisok pH-jának számítása koncentrációból, koncentráció számítása a pH ismeretében. Különböző koncentrációjú, pH-jú erős sav- és lúgoldatok készítésével, elegyítésével kapcsolatos számítások.

10. szeminárium

Gyenge savak és bázisok pH-ja. Sóoldatok pH-jának számítása.

Gyenge savak és bázisok pH-jának számítása. Sók fogalma. Különböző egyértékű savak és bázisok reakciója során keletkező sóoldatok kémhatásának megbecsülése. Sóoldatok (gyenge Brønsted savak vagy bázisok) pH-jának számítása.

11. szeminárium

Pufferoldatok pH-ja

Pufferoldatok fogalma, pufferoldatok készítésének gyakorlati lehetőségei. Pufferoldatok pH-jának számítása. Vegyes feladatokban annak felismerése, hogy milyen eddig megtanult fogalmak, összefüggések felhasználásával, alkalmazásával lehet a feladatot megoldani.

12. szeminárium

Vegyes feladatok a pH számítás témakörében.

2015. dec. 15. (kedd) (A-J csoport),

II. ZÁRTHELYI

Számítási feladatok a keverékek összetételének meghatározása, gáztörvények és pH-számolás témakörében (7-12. heti szeminárium anyaga).